



## באחו

יאנוש קורצ'אק, כתבים ג', עמ' 239-240

תרגום: אורי אורלב

אם אֶפְשָׁר לַעֲמֹד עַל אֶפְיוֹ שֶׁל אָדָם מִבְּגָר – כְּפִי שְׂאוֹמְרִים – בְּשַׁעַת מִשְׁחַק קִלְפִים, אֶפְשָׁר לַעֲמֹד עַל אֶפְיוֹ שֶׁל יֶלֶד בְּשַׁעַת מִשְׁחַק בְּכַדוֹר.

אִיךָ גִּנְזָרִי הַקֶּטָן מִגְבִּיהַ! – זָרִיז, קַל תְּנוּעָה – יֵשׁ בּוֹ חַיִּים בְּשִׁבִיל עֲשָׂרָה! – תְּנוּעַת דָּ קֵלָה – לֹא נִפְרִים לֹא מֵאֲמָץ וְלֹא תְנוּפָה יוֹצֵאת־דָּפֹן, וְהַפְדוֹר מִתְרוֹמֵם עַד הָעֲנָנִים. וְכִשְׁעָלְיוֹ לְתַפֵּס: הוּא עוֹקֵב אַחֲרֵי הַפְדוֹר בְּמִבְטָ יָצִיב, מִתְרַכֵּז כְּלַכְלוֹ בְּמִבְטוֹ, דְרוֹךְ לְזִינוּק, רָץ – וְהַפְדוֹר נוֹפֵל מֵעֲצָמוֹ לְתוֹךְ דָּדָיו. – כֶּף הוּא בְּכָל דְבָר: כִּשְׁמִשְׁחָק, הוּא מִשְׁחַק בְּכָל הַלֵּב; כִּשְׁמִקְשִׁיב, כֵּלּוֹ קֶשֶׁב. – הַגִּיעַ פֶּעַם שְׂרוּט לְשִׁלְחוֹן: עַל מִצְחוֹ סִימָנִים שֶׁל שְׂתֵי צְפוּרְנָיִים, וְעוֹד אֶחָד עַל לְחָיו.

– וְמָה קָרָה לָךְ? – נִפְלֵתִי. – הַלֵּכֶת מַכּוֹת? – נִפְלֵתִי. – שְׂמַע, נַעֲרִי: לֹא אֶשְׁאַל אוֹתָךְ מִי שָׂרֵט אוֹתָךְ, אֲבָל תֹּאמַר אֶת הָאֲמֶת: הַלֵּכֶת מַכּוֹת? – כֵּן

כָּל אֵימַת שְׂמֵתֵעוֹרְרִים חֲלוּקֵי דַעוֹת בְּשַׁעַת מִשְׁחָק, הוּא מִיָּד מוֹתֵר.

”שִׁפְשׁוּף?” – בְּסֵדֶר, שִׁיחָה: בְּפֶעַם הַבָּאָה אַחֲסִיף לוֹ אֶת הַפְדוֹר בְּפִרְצוֹף וְלֹא יִהְיֶה ”שִׁפְשׁוּף”.

– וְאַתָּה, גִּנְזָרִי, כְּמָה מְגִיעַ לָךְ בְּהַתְנַהֲגוֹת? – ”טוֹב”. – וְלָמָּה לֹא ”טוֹב מְאֹד”? מִפְּנֵי שֶׁהַלֵּכֶתִי מַכּוֹת. – וְלָמָּה הַלֵּכֶתִי מַכּוֹת? – מִפְּנֵי שֶׁהוּא קָרָא לִי צוֹעֲנִי. – וְלָמָּה קָרָא לָךְ צוֹעֲנִי? – מִפְּנֵי שֶׁאֲנִי שָׁחַר. – אִזּוֹ לָמָּה אֶתָּה כּוֹעֵס? – אִם פֶּעַם אַחַת, אֲנִי לֹא כּוֹעֵס; אֲבָל הוּא צָעַק כָּל הַזְּמַן!

יֵשׁ בּוֹ, בְּנַעַר הַיְהוּדִי הַזֶּה, אִיזוֹ גִּאָוָה מְלִכּוֹתִית שֶׁאֵינָה נִתְּנֶת לְהַגְדֵּרָה...

אֲנִי יוֹשֵׁב בְּצַד וּמִתְבּוֹנֵן.

הַתִּישָׁב לְיָדֵי נַעַר אֶחָד – שְׁנֵי – שְׁלִישֵׁי – וּמִתְפַּתַּחַת שִׁיחָה עַל נוֹשָׂאִים שׁוֹנִים.

– לָמָּה אֶתָּה, אֲדוֹנִי, כּוֹתֵב וּמַעֲשֵׂן בְּשִׁבְתְּךָ?

– הַחֶסֶבֶר דֵּי פְשׁוּט, יְלָדִים. אֲנִי הַלֵּכֶתִי לְבֵית־סֵפֶר כְּזֶה שֶׁצָּרִיךְ לְכַתֵּב בּוֹ בְּשִׁבְתְּךָ. דְּוֹקָא שֶׁקֵּלְתִּי אֶת הַשְּׂאֵלָה אִם לְכַתֵּב בְּנוֹכְחוֹתְכֶם אוֹ לֹא. וְחֻשְׁבֵּתִי לְעֲצָמֵי שְׂיוֹתֵר טוֹב לֹא לְשַׁקֵּר לָכֶם. אֲנִי רוֹצֵה שְׂאֵתֶם תִּסְפְּרוּ לִי אֶת הָאֲמֶת: אִם תַּעֲשׂוּ מִשְׁהוֹ לֹא בְּסֵדֶר, בּוֹאוּ וְסִפְרוּ; לֹא אֶכְעַס. וְאִיךָ זֶה יִהְיֶה אִם אֶתֶם תִּסְפְּרוּ לִי אֶת הָאֲמֶת וְאֲנִי בְּעֲצָמֵי אֶשְׁקֵר?

– אֲבָל בְּגַלֵּל זֶה הַחֶטָּא שֶׁלָּךְ יוֹתֵר גְּדוֹל.

– מַדּוּעַ הַחֶטָּא שְׁלִי יוֹתֵר גְּדוֹל?





— מפני שאם חוטאים כְּשֶׁאֵף אָחַד לֹא רוֹאֶה זֶה רַק חֲצֵי חֲטָא, וְכִכָּה — כָּבֵר שְׁנֵי חֲטָאִים.

— אֲבָל עֲכָשְׁיוֹ אַתֶּם כָּבֵר יוֹדְעִים שְׁאֲנִי כוֹתֵב בְּשִׁבְתִּי?

— מָה שְׁהָיָה, כָּבֵר אֵין מָה לַעֲשׂוֹת.

— טוֹב, אֲחֻזֵר וְאֲחֻשֵׁב עַל כֶּדֶן. אֲבָל נִדְמָה לִי שְׁאֲעֲדִיף שְׁנֵי חֲטָאִים וְלֹא לְשַׁקֵּר לְכֶם. יְלָדִים מְסַכְּנִים! מְבַקְשִׁים לְצַמֵּצֵם אֶת אַחֲרֵי־יָמֵי בְּפָנֵי אֱלֹהִים...

